

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Martia. Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.

Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Surprinderi.

Sibiu, 29 Octobrie n.

În urma unor reforme, proiectate a se introduce în armata monarhiei noastre, reforme pentru cari delegațiunile au votat încă în sesiunea anului acestuia speșele necesare, s'a aflat a fi de lipsă și înmulțirea brațelor în armată, și prin urmare urcarea contin-gentului de recruți.

Cercurile conducătoare au creșut, că necesitatea acesta va pute fi mai grabnic și mai cu înlesnire acoperită astfel, dacă dintră cei asentați deja, dar' trecuți în rezervă întregite și chemați numai la deprindere de arme pe câte opt săptămâni, în trei ani consecutivi vor fi chemați la serviciu activ de trei ani câte douăzeci de mii de feciori.

S'a compus în sensul acesta un scurt proiect de lege, care ca urgent a fost prezentat parlamentului ungar și a fost prezentat și senatului imperial de la Viena. Despre proiectul acesta și despre compunerea proiectului de lege nu s'a știut nimica până în momentul în care el a fost depus pe masa dietei ungare și a reichsrath-ului austriac, și de aceea lumea politică a fost surprinsă de acest eveniment, atât dincă, cât și dincolo.

Că în Austria ce sôrte va avé acest proiect de lege, cu greu se pôte spune, fiind-că reichsrath-ul austriac e pus de nou în imposibilitate de a funcționa regulat, și astfel nu se pôte ști nici aceea, dacă preste tot proiectul va pute fi pus la ordinea zilei barem pentru a i-se face prima cetire, de-și stirile mai noue ne vestesc, că față cu acest proiect de lege Cehii nu vor întrebuița armele obstrucțiunii.

La noi însă proiectul de lege a provocat nemulțămire generală, chiar și în cercuri guvernamentale, și asta e a doua surprindere, pentru-că sigur guvernul nu s'a așteptat la această făcut proiectului de lege critică aspră în presa întrégă, fără deosebire de colorit politic, a fost atacat apoi în consiliul comunal al capitalei Budapesta, care a decis înaintarea unei representațiuni cătră dietă și guvern în chestia această, și a fost tratat cu neîncredere și din partea comisiunii dietale însărcinate cu studiarea lui, astfel, că ministrul de honveđi s'a văđut necesitat a merge grabnic la Viena pentru a face raport despre situație și a cere îndrumări că ce are să facă.

În Viena s'a ținut consiliu militar sub presidenția Maiestății Sale, al cărui rezultat a fost acela, că ministrul a venit acasă și a propus în comisiunea amânarea discuției asupra proiectului de lege până se va vedé ce se întâmplă cu el în Austria, punénd ministrul în vedere și esențiale modificări, cari vor face apoi posibilă acceptarea și votarea legii.

Asta e a treia surprindere, pe temeiul căreia unele gazete vorbesc acum despre șgduirea poziției actualului nostru guvern, fiind-că o astfel de capitulare e dovada cea mai bună că e slab guvernul și că nu are destulă autoritate să se impună voința partidului pe care se razimă, și din acest motiv se fac diferite combinațiuni și se pun

în perspectivă și alte surprinderi, mult mai mari.

Că vor urma, sau nu vor urma, cu greu se pôte ști. Ceea-ce știm însă este, că cu adevărat o necesitate constringentă a făcut să urmeze prezentarea proiectului de lege din întrebare, și că cei-ce au căutat și caută să împedec votarea lui, mare răspundere au primit asupra lor, fiind-că — cum a spus'o și ministrul în comisiune, — armata monarhiei noastre suferă de o inferioritate evidentă față de celoralte state mari europene, o împrejurare această, care pôte să aibă efectul cel mai desastros pentru întréga monarhie, în cazul unei surprinderi de altă natură, nedorită, dar' foarte ușor posibilă. Și mai réu fac apoi aceia, cari pe tema această agită tinerimea și vreau să pună această strada în mișcare, ca și cum ar fi vorba de Dumnezeu știe ce drepturi mari și fundamentale cetățenești, a căror existență e primejduită, ear' nu de cea mai mare datorință cetățenească, de apărarea țerii. Dar' știm noi și aceea că *pentru ce se fac tóte acestea*. Pentru-că e vorba de *armata comună*, care e spin în ochii patrioților patentați. Număi să nu le pară odată réu pentru aceea ce fac!

Indemnizare. Deodată cu budgetul, ministrul de finanțe a prezentat dietei și un proiect de lege referitoriu la votarea indemnizării pentru patru luni de zile din anul viitoriu, ceea-ce însemneză, că budgetul nu va pute fi pertractat și votat până la finea anului acestuia. Ținénd în vedere faptul acesta, comisiunea financiară a dietei a luat în discuție, în ședința ținută Luni, întâiu proiectul de lege despre indemnizare, ear' nu budgetul, de unde unele gazete magiare vreau să deducă, că cu budgetul preste tot nu se va ocupa dieta în decursul celor două luni ultime ale anului curent, de cât pôte numai discutându-l în general, și lăsând discutarea pe articoli pentru anul viitoriu.

Comisiunea financiară a votat proiectul de lege despre indemnizare, în ședința de Luni, în general și în special.

Legea electorală. Cum se știe, congregația comitatului Pojon a făcut representație cătră dieta țerii, nu numai pentru modificarea legii de electoralitate, ci și pentru modificarea legii electorale, recercând într'o curendă tóte municipiile, să-i sprijinească și mișcarea această. Astfel a ajuns să fie desbătută chestia în congregația comitatului Cenad, care a acceptat de bună propunerea celor din Pojon, și alăturându-se la cererea lor, a adresat și ea representațiune cătră dieta țerii, cerénd, ca modificarea legii electorale să se facă pe baza următoarelor principii fundamentale: a) censul electoral să fie redus și unificat, ear' cercurile electorale să fie de nou arondate; b) să se stabilească în lege drept condiție a eserrierii dreptului de alegere cunoșterea limbii magiare în cetire și scriere; c) să se introducă votarea secretă pe comune.

Ziariul „Alkotmány” luând act despre acesta hotărâre a congregației de Cenad, face următoarele observări: „Ce se atinge de punctul a) și c), întrunește fie-care necondiționata noastră aprobare. Dar' pretensiunea de sub punctul b) e neexecutabilă pentru o vreme nedeterminată, pentru-că de-și dorința noastră încă e aceea, ca în Ungaria tot natul să știe scrie și citi ungurește, această stare de lucruri e încă foarte departe. De altcum și sen-

timentul de drept ne spune, că dacă câștigarea dreptului magiare, atunci au să fie făcute pendente de la acesta și datorințele, de es. plățirea dărilor. Așa e însă, că și acesta e lucru nerealisabil?”

Forțe just și adevărat!

Autoritatea bisericăscă și organele ei.

— Articol din „Revista Ortodoxă Română”. —

(Fine.)

Numai cine este curat la suflet, ori curățit de păcate, pôte să stee în apropierea de Dumnezeu sau așezarea omului în legătură directă cu Dumnezeu, așa cum El l'a creat, a fost vestită și apoi realizată prin Christos. Se cere dar' de la om pentru a se numi creștin, credință vie și tare în Christos și în învățătura sa. În acest scop nu ajunge individului din societatea creștină numai credința internă, pentru a fi sigur de mântuirea sa, ci încă i-se mai pretinde cu rigóre, ca aceea credință internă să o manifesteze și exterior, ori în afară, prin cult văđut și să uzeze, cum am spus altădată, și de mijlocele depuse de Christos în biserica sa, ce a înființat-o.

Pentru-că să beneficieze creștinii de harurile dumnezeiești ori de sf. Misterii au trebuință de anume organe, cari să le comunice. Aceste organe legale, mai întâiu alese de însuși Christos, au fost apostolii, ear' după ei următorii lor — *episcopii*. Aceștia au fost din început organele autorității, după cari apoi, cum am zis, din cauze naturale, înmulțindu-se comunitățile creștine și trebuințele bisericești, s'au ales preoții și diaconii, cei dintăi pentru a înlocui pe episcopi pe la comunitățile, ce nu le puteau singuri veghia, fiind ca reprezentanți ai lor, ear' diaconii ca ajutatori și ai episcopilor și ai preoților. Astfel s'au constituit cele trei grade ierarhice în biserică.

Modul primirei în ierarhia bisericăscă era și este până astăzi prin alegere, de unde cu timpul s'au luat și numirea de clerici, ori aleși. Conșacrarea lor la lucrul slujbei dumnezeiești, de a comunica creștinilor harurile esterne pentru mântuire, a fost în totdeauna punerea mânilor asupra capului celui ce primește această îndatorire și acest drept, și care s'a numit hirotonie — *χειροτονία*.

Punerea mânilor pentru actul consacrării la serviciul bisericești a fost o continuare a actului săvârșit de Christos și apostoli. Iisus Xristos a întru-bunțat punerea mânilor pentru curățirea de păcate, apoi tot el a binecuvântat pe apostoli, adică a pus mâinile preste capetele lor. Apostolii astfel prin alegere și punerea mânilor au așezat pe Iacob apostol în locul lui Iuda trădătorul. Tot prin alegere și punerea mânilor au consacrat apostolii pe cei 7 diaconi, și astfel până în prezent se practică acest semn pentru consacrarea episcopilor, preoților și diaconilor.

Cu timpul, pentru trebuințele bisericăscă, s'au mai înființat și alte multe

după ce bisericile au devenit persoane morale și au câștigat și posedat averi. Pentru administrarea și mai cu semnă pentru distribuirea venitelor se numiau în aceste oficii persoane proprii pentru aceste servicii, ca economii, singheli, protosingheli, acolutii, ușierii, exorciștii, lectorii sau ceteșii, toți acestia însă nu erau consacrați în oficiu prin punerea mânilor, ci prin o simplă rugăciune.

Să nu uităm, noi am tratat despre autoritatea supremă în biserică și organele ei, dar' după înălțarea lui Iisus la ceriuri a încetat acea autoritate în chip văđut în persoana lui Christos.

Se întru-fundă acum, cine înlocuiește legal locul datorului creștinismului, adică al lui Iisus Christos? El ni-a spus: „Voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor birui pe ea”, și în alt loc zice: *eară eu cu voi voi fi*, adică cu apostolii și următorii lor, cu episcopii, până la sfârșitul veacurilor, prin urmare supravegherea, conducerea și ajutorul trebuit organelor sale la greutăți, tot El îl va da în mod indirect.

Așa dar' să urmărim prin fapte istorice, care autoritate represintă pe Christos în biserica sa? Cu ocazia neînțelegerii întră apostoli, dacă trebuie să urmeze creștinii datinei Iudeilor de a se tăia împrejur și a urma și celalalte ceremonii ritualistice sau nu, cei dintră apostoli erau de această părere, alții de socotința că nu trebuie a se impune păgânilor sarcini grele de a se converti la creștinism, căci prin această s'ar restringe creștinismul mai ales numai la poporul iudovesc. De asemenea și asupra altor caestii, ca alegerea celor șapte diaconi, a lui Iuda etc.

Apostolii, conform învățăturai din tradițiune, dată lor de sigur de cătră Mântuitorul, n'au rezolvit individual cestiunea, și nici n'au îndrăsnit careva din ei a-și lua răspunderea și a se erige în autoritate supremă, ci adunându-se cu toții în sinod ori consiliu, au săvârșit cestiunea întră ei și s'a adoptat principiul, că în Christos nu este tăere sau netăere împrejur.

Hotărînd apostolii acestea: „De vreme ce am auđit că óre-cari dintră noi eșind, v'au turburat pe voi cu cuvinte, slăbind sufletele vóstre zicénd: să vă tăiați împrejur și să păziți legea, căroră noi n'am poruncit, părunu-s'au noué cari ne-am adunat cu un suflet, ca alegénd bărbați să trimitem cătră voi împreună cu cei iubiți ai nostri Varnava și Pavel, ómeni cari și-au dat sufletele lor, pentru numele Dumnezeului nostru Iisus Christos. Drept aceea am trimis pe Iuda și pe Sila, cari și ei cu cuvântul vor vesti acestea: Pentru-că s'au părut sfântului duh și noué, că mai mult nici o greutate să se pună preste voi, afară de cele de lipsă, acestea: A vă feri de cele jertfite idolor, și de sânge și de sugrumat și de curvie, de care de vă veți pazi pe voi bine veți face. Fiți sănătoși”. Prin urmare sinodul a întru-bunțat la pădătarea împrejur, și hotărîrea lor s'a ținut de toți creștinii, pentru-că ei știau că singura autoritate în biserică erau hotărîrile luate de representații lui Christos întruniți în sinod.

Prin acest principiu admis au fost delăturate din biserică scisiunile, urile și

rivalitățile dintr-o apostoli. Nu hotărârea unuia, ci a tuturor avea putere de autoritate supremă în biserică.

În istoria bisericăscă sunt zecimi multe de casuri, când ivindu-se în biserică neînțelegeri, nedumeriri, schizme și eresii, cel ce le da deslegare, ori definiții asupra unei doctrine ori dogme, era numai *sinodul ecumenic*, ear' hotărârea lui, dată sub inspirarea sfântului spirit, sub forma: „s'a părut nou și sf. Spirit”, era primită de toate bisericile.

Așa ni-s'au formulat în biserică definițiile dogmelor creștine. Este evident deci, că autoritatea supremă nu aparține nimănui dintr-o organele bisericești, ci sinodului ori *bisericii întregi*, reprezentată prin organele sale legale. Individul ori cum ar fi, este supus greșelii, pe când biserica este o garanță sigură că nu greșește, după făgăduința lui Iisus Christos: „unde vor fi doi sau trei adunați întru numele meu, acolo voi fi și eu în mijlocul lor”, și earăși: *iară eu cu voi, adevărat cu organele bisericești, cu episcopii, cu voi voi fi până la sfârșitul veacurilor*. *Sinodalitatea*, până astăzi deci, este principiul suprem, autoritatea înaltă în tota biserica ortodoxă de răsărit.

Greșesc foarte greu papiștii când cred și învață, că Papa este locotenentul vădit al lui Christos pe pământ, ceea ce-i absolut fals și nu e confortabil cu spiritul liberal și corect al evangheliei, care zice că: *într-o voi nu este nimeni mai mare, ci cel ce voește să fie mai mare să fie tuturor slugă*. Christos n'a venit să formeze primății și întâități, pentru-că acestea aduc tiranie și arbitragiu ci ca să egaleze și să înfrățescă omenimea. Eu cred că papiștii au alunecat în această inovație greșită și contrară scripturei, împinși pite de spiritul cesarian roman, în puterea legii atavismului, prin ereditate morală, în — o divinitate și un Imperat —, cum se exprimă Omer. Spiritul de predominare aparține poporului roman, și multe popore în urmă l'au imitat asimilându-și-l.

Pentru noi ca creștini ortodocși rămâne lucrul nedumerit: cum se pite împăca egalitatea evanghelică cu infalibilitatea Papei? Cum frățietatea cu supremația papală? Cum pot sta la un loc regalitatea cu blândețea apostolică? Cum cutază cineva să pite în același timp cu cea într-o mână și spada în altă mână?

Cum se egalizeze cineva cu dumnezeirea, declarându-se fără greșală, mai pe sus de sinode, a căror hotărâre n'are valoare fără acceptarea Papei, ca a unui Dumnezeu în carne de om? Atunci de ce ne-am mai mira că imperatorii romani erau în viață divinizați și poporul se închina statuelor lor, ca unor reali zei? Pite ore fi ceva mai sfidător pentru omenimea în-

trăgă? Și cu toate acestea lucrul, de fapt, se crede așa în biserica apusului. Au dreptate deci luteranii când îi numesc Idololatri. C. E.

Declarațiune.

Ilustrul domn Dr. Iosif Gall ne trimite spre publicare următoarea declarațiune:

Lucareș, 26 Octobrie n.

Cultivarea personalităților în foile publice, tirărea prin noroiu a bărbaților nostri activi pe terenul bisericești ori pe cel politic, mai ales a celor de frunte, o afu de detestabilă, foarte stricăciasă în urmările sale și demoralizătoare față de binele nostru public. Am spus-o acosta nu odată, în public, în declarațiunile mele, publicate prin foi.

„Tribuna Poporului”, care cred că nu va tăgădui, cultivază foarte mult personalitățile, introducând un stil de tot aspru, teroristic și neuitat mai înainte pe la noi. Mă atacă pe mine de ani de zile; ear' de când a venit la tapet îndeplinirea scaunului episcopesc din Arad, așa zicând zilnic ne împrășcă, când pe unul, când pe altul, când pe mai mulți deodată, pe aceia, cari am avut cutezanța a pârții alegerea archimandritului *Hamea* de episcop, ca și când am fi comis un sacrilegiu de neertat, pentru care am avé să suferim în veci, necruțând nici chiar pe capul bisericești. Ear' acum se arată foarte indignată, când fac tot acosta alte jurnale cu bărbații fruntași ai partidei lor. Eu nu aprob nici aceste atacuri personale, ci din contră, le reprob și aceste. Véd însă cea mai mare răutate în acea apucătură, că atacurile aceste fără nici o îndreptățire mi-se ascriu mie, respective inspirațiunilor mele, numai pentru-ca să pite năvăli cu atât mai vehement asupra mea.

Resping atare insinuare, chiar și cu privire la toia „Controla”.

E ne mai pomenit, ca pentru conținutul unei foi, nu redacția să fie trasă la răspundere, și cei ce scriu în foie, cari după lege și rațiune sunt responsabili, ci eu, a treia persoană, care nimic nu am de a face cu redactarea acelei foi. Observ totodată, că nu eu am întemeiat-o și nu din punga mea se sustine.

Dr. Iosif Gall.

Noul Archiepiscop și Metropolit al Bucovinei.

Numirea Inaltpreasfinției Sale, domnului Dr. V. de Repta, de Archiepiscop și Metropolit al Bucovinei, în locul rămas vacant prin mörtea titulariului de mai înainte, a fost primită cu bucurie nespuse pretutindenea printre Români, deoseb. însă din partea celor ce vor avé să fie în viitoriu cărmuți bisericești de eruditul, dreptul și conștientiosul lor Archiepiscop, din partea fraților bucovineni.

Și au motiv să se bucure bucovinenii, pentru-că de la noul lor șef bisericeșc pot aștepta, și sunt în drept a aștepta, toate îndreptările și îmbunătățirile de cari duce lipsă

biserica ortodocșă română din Bucovina. Le și dorim din totă inima, ca speranțele legate de acosta nimerită numire să și-le vadă realitate cât mai curând.

Că Inaltpreasfinția Sa, noul Metropolit de ce stimă și iubire se bucură la fiii sei sufletești, se pite vedé din primirea ce i-s'a făcut în Cernăuți, unde sosise nu mult după sosirea știrii despre numirea sa de Metropolit al Bucovinei.

Primirea a decurs, — după „Deșteptarea”, — într-o următoarele împrejurări:

— „În momentul, când I. P. S. Sa dl episcop Dr. V. de Repta a fost numit Archiepiscop și Metropolit al Bucovinei și Dalmației, d-sa se afla la Viena, spre a participa la desbaterile camerei deputaților, al cărei membru a fost. Știrea pozitivă privitoare la numire a sosit în Cernăuți pe cale telegrafică Mercuri, răspândindu-se pretutindeni cu iuțela fulgerului, spre a produce generală bucurie.

I. P. S. Sa era așteptat să sosiască la Cernăuți în zilele aceste, decis fiind a participa în persoană la sfințirea tunelului Mesteacănișului al noiei căi ferate, ce duce de la Câmpulung la Vatra-Dornei. În urma întrebărilor telegrafice s'a aflat, că I. P. S. Sa sosește la Cernăuți Vineri seera cu trenul accelerat. Totodată a sosit și espresa rugare a I. P. S. Sale, ca să nu i-se facă întimpinare.

Cu toate aceste, se înfățișase la gară un număr imosant al inteligenței române din Cernăuți și reprezentanți ai inteligenței rutene, în ținută festivă. În fruntea celor apărui stăteau membrii consistoriului sub conducerea P. C. Sale domnului archimandrit *M. Calinescu*.

La 8³/₄ ore seera sosit trenul, și la vederea noului Metropolit isbucniră frenetice strigări de „să trăiescă”, cari continuă până ce I. P. S. Sa se dădu jos din cupeu. La scara cupeului, încunjurat de sutele de fi ai bisericești, P. C. Sa dl archimandrit bineventă pe noul Archiepiscop cu puține cuvinte pline de căldură, dorindu-i, ca Dumnezeu să-i ajute a purta noua și greaua sarcină, ce a primit-o asupra sa. „Și Dumnezeu va ajuta — a zis oratorul — căci I. P. Votră aveți voința faptei și a binelui”. Terminându-se vorbirea prin urarea, ca noul Metropolit să trăiescă mulți ani, isbucniră din nou strigăte entusiaste de „să trăiescă”. I. P. S. Sa căruia se cetia de pe față nespuse surprindere din cauza acestei manifestății spontane de iubire, a mulțamit atât P. C. Sale domnului archimandrit Calinescu, cât și tuturor participanților, pentru căldurosa primire, și intrând în sala de așteptare a făcut o scurtă recepțiune.

Părăsind I. P. S. Sa sala de așteptare fă întimpinat în vestibul de inoite nesfârșite strigări de „să trăiescă”.

Pornind apoi cătră palatul reședinței archiepiscopesci se înșiră în urma trăsorei Metropolitului un șir nenumărat de trăsuri, formând un cortegiu imosant și astfel plecă Metropolitul cu cortegiul preste piața principală, festiv luminată, cătră palatul reședinței, în al căru vestibul era așteptat de alumnii seminariali, în frunte cu spiritualul lor, dl *G. Teleaga*.

La sosire a fost întimpinat de alumni cu cântarea prea frumoșei compoziții festive din ps. 64 și 65, după a cărei terminare se prelungiră strigătele de urare ale credincioșilor veniți într-o întimpinare. Apoi dl spiritual G. Teleaga rostii în numele institutului o vorbire de bineventare în termini plini de căldură, implorând grația cerescă, ca I. P. S. Sa, care împreună în sine mari speranțe din partea întregii diecese, să fie stăpân și scut al bisericești *prin decenii*, trăind întru mulți și fericiți ani. Într-o entusiaste strigări de „să trăiescă” I. P. S. Sa mulțamii pentru întimpinare, făcând presentilor invitare de a-l însoți în apartamentele sale. Într-o cele mai vii aclamații păși apoi, însoțit de înalții dignitari bisericești, la scara ce duce în apartamente, ear' cea mai mare parte a credincioșilor cari îl întimpinaseră, se reînțorse în oraș, resfrându-se pe la locușii lor.

Totă întimpinarea, lipsită de oficialitate, a avut un caracter pe cât de însuflețitor, pe atât de intim într-o credincioși și stăpânul bisericești. Iubirea manifestată a fost spontană și sinceră, un bun augur pentru activitatea noului nostru Archiepiscop și Metropolit, dl Dr. V. de Repta.“

Pentru catedrală.

Spre completarea celor publicate deja în ziarul nostru, dăm în cele următoare și contribuțiile ulterioare, ce s'au făcut în tractul *Brașovului*, pentru fondul zidindei catedrale.

Au fost oferite următoarele frumoșe sume, de la domni:

1. Ioan Petric, protopresbiter, Brașov	cor. 600
2. Georgiu Urdea, par., Cernat	„ 160
3. Vasilie Voina, protopresbiter, Brașov	„ 150
4. Dr. Vasilie Saftu, paroch, Brașov	„ 150
5. Iosif Maximilian, paroch, Brașov	„ 150
6. Toma Frateș, paroch, Bacifalu, ...	„ 140,
7. Filip Crețariu, paroch, Bod	„ 100
8. Bartol. Baiulescu, paroch, Brașov	„ 100
9. Ioan Maximilian, paroch Brașov	„ 100
10. Ioan Maximilian, capelan, Brașov	„ 100
11. Ioan Schioșu, paroch, Crisbav	„ 100
12. Toma Bêrsan, paroch Dârște	„ 100
13. Ioan Broșu, capelan, Dârște	„ 100
14. Iosif Micu, paroch, Feldiôra	„ 100
15. Teofil Roșca, paroch, Hălchiu	„ 100
16. Alesandru Dogariu, paroch, Herman	„ 100

FOIȘORĂ

Momente din viața bisericeșcă a Românilor ortodocși din Transilvania. 1780—1787.

(Urmare).

Nr. 78.

Nr. 7.

Fiindcă în rëndul logodnelor până acum au fost obiceiul la biserica noastră, ca cei ce se logodesc, și pe urmă le pare rău au logodnicului au logoditei, și vrând a se lăsa de logodnă, avea pedecă de la mai marele bisericești, și se silia unul fără voia altuia a săvârși căsătoria cu cununie, măcar că cunoscut lucru este Preacucerniciei tale din molitvelnică că tocmai în vremea cununiei la întrebarea preotului pre mirele și pre mireșă voiesce unul pre altul au nu, și răspundând vre-o parte că nu voiesce, se deslégă unul de cătră altul, așadară întâmplându-se în Sirmia o logodnă între un voinic și o fată, și după logodnă căindu-se o parte, cealaltă silindu-se la căsătorie, au făcut recurs la Preainălțatul împărătescul scaun, ceta ce cu milostivire au poruncit, ca nimenea din cei logodii să nu fie siliiți la căsătorie, ci să fie slobođi cu alte fete a se căsători, și la judecată nime pentru acosta să nu i tragă. Acastă poruncă împărătescă mi s'au dat dela preaslăvita General Comandă a Ardealului dela 11 Maiu a. c. și dela I. T. dela 12 August a. c. cu adăogatu în côle dieretum de la preaslăvita Canțelaria curții unguresci

și ardelenesci, precum și dela Escelenția Sa D. Archiepiscop și Mitropolitul Carlovițului, prin a căroră putere vă poruncim: ca logodnede făcându-se, și căindu-se vre-o parte, logodnicul sau logodnica, să fie slobođi dela a sa logodire fără nici o piedecă. Lângă acosta nu mă indoesc a nu fi cunoscut, precum în rëndul rudeniei la căsătorie având cineva vre o indoielă și pricină precum la antecesorii mei s'au păđit, așa și acum să scii acosta, a fi în voia arhierului: pre unii ca aceia la noi pentru hotărâre să i îndreptați. Până acum multe porunci și înscințări v'am trimis, și nici un răspuns primind, până în 15 zile să faceți noué înscințare. Așa făcând mila Preaputentnicului Dumneșcu să fie cu Preacucernicia ta, pururea rămând

Al Preacucerniciei tale
6 Iulie, 1784.

De tot binele voituriu
Gedeon Nichitici.

Nr. 910.

lângă titula prot.

Nr. 8.

Fiindcă mulți dieci pentru primirea darului preoției viind aici cu dreptăți și atestatumuri pröste, și fac înzadar chiebtuieelă neputându-se primi cu acele atestatumuri pröste, pentru acea am ales acastă rënduieelă, ca diecii, care vreau să se preoțescă unde va fi mare lipsă, și nu va fi alt preot, ca să slugescă, antăi se poruncesce, ca diacul să învețe, să scie bine cetania, scrisörea, cântarea și rënduieela bisericești și Catachisul, și după acea se iese atestat dela sat înaintea

Cinstitei table cu iscălitura și cu obicinuita pecete și cu a domnului posesorului, arătând câte famelii sau case sunt în sat neunite, și cumcă este bisericești, și precum este lipsă mare de preot, și precum este neunit și nu este iobagiu. Să aibă manumisie adevă slobođenie dela domnu posesor cu iscălitura cu pecetea sa precum diacul neunit este slobođ, căsătorit pe lege, cu nici un nume rău, și învțăat la toate cele mai sus s'au scris. Și acosta încă se serie: locul unde va să se preoțescă diacul, cine au slujit mai înainte sau nimenea au slujit? sau din vecinătate au slujit cineva, sau au murit preotul, și precum este mare lipsă de preot. Cu acest feliu de dreptăți pite veni diacul la primirea darului preoției.

S'au dat în Sibiu 7. Septembrie A. 1784.

(Va urma.)

Gedeon Nichitici
episcop neunit al Ardealului.

Vorbe înțelepte.

Să nu facem nici un lucru numai pe jumătate, ci aceea ce am început, să scötem la capăt cu desăvârșire.

Ori-ce întreprindere trebuie să ne aducă bucurie și mulțămire, dacă aceea-ce facem e făcut în mod legiuit și după dreptate, cu temere de Dumnezeu și cu respect față de omenime.

17. Alesandru Măerușan, paroch, Măgheruș . . .	"	100
18. George Ludu, capelan Preșmer . . .	"	100
19. Toma Giurgiu, capelan, Purcăreni . . .	"	100
20. Ioan Leucescu, paroch, Rotbav . . .	"	100
21. Victor Popea, paroch, Satulung . . .	"	100
22. Romul Verzea, capelan, Satulung . . .	"	100
23. Ioan Gavrilescu, paroch, Tințari . . .	"	100
24. Ioan Pascu, capelan, Turcheș . . .	"	100

A mai incurs apoi, din tractul Reghinului, de la domnul Dr. *Ioan Popescu*, advocat in Reghin, suma de 400 corone, ear' parochia Bod, din tractul Brașovului, și-a completat lista trimisă de Ven. Consistoriu, astfel, că parochienii de acolo, spre lauda lor fie zis, au contribuit împreună cu preoții și învătătorii lor, frumoasă sumă de 523 cor. Onore și laudă tuturor!

NOUȚĂȚI

M. Sa împăratul și rege al nostru Francisc Iosif I., conform dispozițiilor de până acum, în 5 Novembre va sosi la *Gödöllő* pentru petrecere mai îndelungată. De la *Gödöllő* va merge de două-ori pe săptămână la Budapesta.

Ministrul Wlassics — în Sibiu. Azi ministrul de culte și instrucție publică, Dr. Iuliu Wlassics, venind pe neașteptate la Sibiu, a vizitat gimnaziul de stat și gimnaziul ev. luteran, făcând apoi vizită superintendentului bisericii luterane și comitului presanct. Cătră amiazi a făcut vizită înaltpreșanței Sale metropolitului nostru, în societatea căruia a mers apoi să viziteze seminarul nostru. Ministrul e însoțit de consilierul de secție în ministerul de culte, Dr. Victor Molnár, și de Dr. J. Rényi, docent la universitatea din Budapesta.

Ministrul Wlassics în Brașov. Luni ministrul Wlassics a vizitat fără de veste gimnaziul nostru românesc din Brașov pe la orele 9 dimineața. S'a uitat la planul de ore, voind să asiste la prelegerea din limba magiară a uneia din clasele gimnaziale superioare. Pedelul i-a dat de știre însă ministrului, că fiind sârbătoare, toate clasele sunt închise.

De acolo ministrul Wlassics, însoțit de docentul de la universitate, Rényi, s'a dus la gimnaziul evang. săsesc, vizitând acolo câteva clase, a plecat apoi la școla reală de stat și la gimnaziul confes. rom.-cat.

Marti dimineața dl. Wlassics, însoțit de consilierul ministerial Victor Molnár și de docentul Rényi, a vizitat gimnaziul român, și în special prelegerea de la limba germană latină și magiară din clasa a șaptea și a opta. A adresat școlărilor diferite întrebări, tot numai în ungurește, ca să vadă cât pricepe și cum știu răspunde ungurește. I-a pus să traducă în limba germană, ba chiar și din cea latină în ungurește etc. A mai vizitat apoi clasa a 3-a comercială și școla română de fete.

Oena-Sibiului — stabiliment balnear modern. Băile de sare de la Oena-Sibiului, cari în ceea-ce privește conținutul săros al apei n'au părechă în întreaga Europa, vor fi acuzi ridicate la rang de stabiliment balnear universal. A nume, ministrul de agricultură a destinat 580.000 de corone pentru arangiarea băilor de la Oena în stil modern și cu confortul stabilimentelor balneare de renume; în locul sărăcăciosului salon de cură și primitivelor cabine va instala băi de sare, băi de aburi, salone de inhalațiune, cabine, salone de cură, oteluri, etc. In acest scop a preliminat deja pentru anul viitoriu 250.000 de corone din suma de 580.000.

Alegere de paroch. Dumineca trecută (19 Octobrie st. n.) sinodul parochiei *Cărăstău* (tractul Zarand) a ales paroch pe clericul Nicolae Tiu din Șesuri. Alegerea a fost condusă de protopresbiterul tractual Vasile Damian.

Epidemii. In *Vinul-de-sus* grasséză în mod epidemic bóla lungorei (tifus), care în mod sporadic s'a ivit deja și în *Turda*. In *Fugadul-superior* (Felső-Füged) grasséză *șarlachul*, ear' în *Murș-Oșorhei* *věrsatul*.

Sinod estraordinar. Pe Duminecă, 2 Noembre n., e convocat la Arad sinod estraordinar.

Concertul dnei Vladaia. După cum am anunțat și în numărul trecut, domna Irina de *Vladaia* va da Marti sera, 4 Noembre n., un concert în sala „*Unicum*“. Program de detailat vom da în numărul viitoriu. Bilete de intrare se găesc în librăria *Seraphim*.

De Wett — și tunurile engleze. In ziua când generalii buri Botha, De Wett și Delarey, în turneul lor prin Europa sosiseră la Paris, în calea spre „*Câmpul-Eliseelor*“ au trecut și pe sub „*Arcul-Vendome*“. Insoțitorii li-au explicat, că arcul e construit din tunurile pe cari Napoleon I le-a luat de la dușman. *De Wett* n'a răspuns nimic, ci privia la arc, pare-că făcea anumit calcul. Intr'un târziu a răspuns apoi următorilor: „Cu tunurile pe cari noi le-am luat de la Englezi s'ar fi putut face un arc încă odată așa de înalt ca acesta“.

Monetăria statului și circulația monedelor. Săptămâna trecută a apărut raportul Curții de compturi din Budapesta despre monedele bătute, puse în circulație și cele rămase în deposit până la finea pătrăriiului III al anului curent. Conform cu acest raport în pătrăriiul III au fost bătute 2.335,289 monete de câte 2 fileri și 4.074,732 de câte 1 filer, total în valoare de 87.453 corone și 10 fileri. Cele 3.840,000 monete de câte 5 corone, 60 milioane de câte 1 coronă, cum și cele 54 milioane de câte 20 fileri, bătute mai nainte, sunt în circulație toate. Din cele 72 milioane monete de câte 10 fileri, în pătrăriiul III au fost puse în circulație 2000, aflându-se astfel în circulație 71.987,000 de monete de aceste, ear' în deposit 137,000. Din monetele de bronz de câte 2 fileri în pătrăriiul III au fost puse în circulație 1.199,524, din cele de câte 1 filer 17,000, de tot în valoare de 24,160 corone și 48 fileri, în urma căreia acum se află în circulație 184.317,071 monete de câte 2 fileri și 35.117,443 de câte 1 filer. In deposit au rămas 96.844,324 monete de câte 2 fileri și 28.366,732 de câte 1 filer, în valoare de 2.220,553 corone și 80 fileri.

Foisor de vîndut. Dintră obiectele foste ale bisericii parochiale din *Sibiul-cetate*, demolată acum, se mai află de vinzare *foisorul* (corul) *femeilor*. Comitetele parochiale, cari ar dorî să procure acest foisor pentru biserica lor, să se adreseze la inspectorul realității arhiepiscopale, Pantaleon *Lucuța*, casariu cons. și căpitan ces. și reg. în pensiuie.

Proces intentat de ministrul Wlassics. La mandatul ministrului de culte și instrucție publică procuratura regescă a intentat proces de presă ziariului slovac „*Narodnie Noviny*“ din Turceanski-Sveti Martin (Turócz-Szent-Márton) pentru un articol scris contra ordinațiilor ministrului referitoare la propunerea limbii magiare în școlele populare. Autor al articolului e Svetozar Hurban *Vajszanki*. Părțile inermite din articol („*Prostirea băieților*“) sunt următoarele:

Ori-ce scopuri mari și înalte culturale și de stat se fi avut în vedere ministrul Wlassics când a dat inspectorilor de școle circularul acesta, una e mai pe sus de orice în doială, că această dispoziție învâlvă în sine prostirea băieților, intenționată și sigură. Ordinațiile ministrului de culte lovește în legea scrisă, în legea morală, stă în contrast cu mintea și conștiința. O spunem acesta lin și fără nici o înfrîșentare și numai fiind-că ne vedem conștiința constatăm un nou act de volnicie și de oprimare națională. Și pe lângă acesta, capac preste toate, această poruncă ministerială (ukáz) nu numai violăză adânc totodată și art. de lege XLVIII din 1868, dar' taie și în viața și ființa naționalităților nemagiare, vatemă și calcă în pișiore pe cei de altă limbă maternă, vatemă sentimentul național și în mod tiran oprimă pe om în cele mai sfinte cugete ale sale, în amintirile lui și în exigențele sale sufletești. Posibil dór' că nu emigrăză încă destui oameni la America și că nu e încă destul de mare întunerecul neștiinței la noi, de aceea trebuie să emaneze noue și noue ordinațiuni ministeriale, prin cari, așa zicând, din leagăn începând să potă fi timpită mintea sərmanilor băieții.

Venat bun. N. Zassler din Oraștie, membru al societății de vênatori de acolo, umbând la vênat pe lunca Murășului, căpății sei au adormecat urmele unei pisici sălbătice, pe care în curând au și aflat'o și au luat'o la gónă. In lipsa altei ascundători, i-luaca s'a refugiat în o holdă de mohor, unde luând posuție de apărare, prin câteva sgarieruri preste bot pusese căpății în respect, așa că numai de la distanță lătrau pe ea și i-așineau calea, ca nu cumva să fugă. Ocupată că apărarea contra căpăilor, n'a observat că

pe din dos se apropie tipil vênătoriu, care a înhătat'o pe după cap și de spinare, tinénd'o astfel sub genunchi până ce la strigătele lui au sosit căpiva lucrători de câmp, cu ajutorul căroră a legat'o și a băgat'o în straiță. Pisica e mare binișor. Zassler a dus'o acasă și o ține vie, având de cuget să o vîndă vr'unui proprietariu de menagerie.

Năpasta lotrului. Milan Prolici și Sava Vucosevici din Petrovasello (lângă Duvăre în Torontal) erau lotri mari. Mulți ani au stat prin închisori, ear' astă-vară implinindu-și osându s'au re'ntors acasă. De atunci nu era săptămână în care să nu se fi în-têmplat furături și spageri pe la proprietarii din Petrovasello și comunele vecine. Joi noptea însă li-s'a înfundat urit. Au fost prinși în flagrant tocmai când voiau să scótă din coteș un porc. Lui Vucosevici i-a succed să fugă, dar' celalalt a rămas prins. Omenii adunați la strigătele proprietariului i-au pus de grumazi funia cu care lotrii voiau să lege porcul și l-au spânzurat de un copac. Cadavrul i-a fost luat jos abia a doua zi, din partea primăriei. Pentru judecata acesta instantanee, făptuitorii au să-și deese sémă acum înaintea legii.

Muere pécătósă. In comuna Tompa zilele trecute a fost arestată soția economului frunța Floris János, pentru-că și-a otrăvit cocișul. De-și în vērștă de preste 50 de ani, pécătósă făcea dragoste cu cocișul, despre ce știa tot satul. Pentru-că feciorul nu făcea taină, ci spunea tuturor, batjocorind pe bētrâna. Bărbatul ei fiind bolnav de mai mult timp și neputinșos legat patului, n'avea cum s'oa abată din pornirile ei pécătóse. In urmă s'oa ginerul bētrânei au cătătoe cocișului 400 de corone, ca să iese din serviciu și să părăsiască satul, void astfel să pună capăt rușinei. Cocișul s'a învoit; n'insă bētrâna. L'a rugat în chip și fel să rămână, ear' când a vęđut că nu isbutește, i-a turnat otravă în cina de adio. Dimineața feciorul a fost aflat mort în grajdul. Luată de scurt, bētrâna a mărturisit gendarmilor, că l'a otrăvit, ca să nu potă fi al alteia, dacă pe ea nu o mai voește.

Soț bestial. Lica Lăzurean din Rîpa, după-ce s'a vęđut stăpân pe moșioră ce i-o adusesse zestre soție-sa, s'a dat de tot ticăloșiei, petrecënd-și timpul tot prin birturi și pāpāndu-și astfel aproape întręgă moșioră. In timpul din urmă pe lângă ticăloșia beției și-a mai adaugat și brutalitatea, bătënd și chinuind pe biata femeie. Vineri sera încă a mers a casă beat, și isbind ușa a sberat pe femeie să-i deese de cină. Ea fiind tocmai ocupată cu culcarea copilașilor, n'a putut sări îndată să facă ticăloșului pe poftă. Acesta apoi repeđindu-se la ea a isbit'o cu pumnul în frunte în cât ameită a căđut lângă cuporiu. Nu i-a fost însă destul atăta, ci s'a apucat s'o bătucăscă cu potcovele cismelor, până ce — la țipetele copilașilor — au sosit vecinii și au scărpat'o din mâinele ticăloșului. Era însă prea târziu; întreg trupul nenorocitei era tot rane și sânge, ear' ea înșasi abia mai răsufia. Bestialul om acum e arestat.

Știri mērunte. In *Agram* și împrejurimi s'a simțit Vineri sera un slăbuț cutrēmur de pământ, care a durat cam patru secunde. — In *Grecia* patru zile și patru noști au ars pădurile Aticeie. Paguba e de câteva milioane. De ore-ce focul a isbucnit în cinsprezece locuri deodată, se crede că a fost pus din partea ore-căror rēufăcătorii. — Din Constantinopol se raportă, că Sămbătă s'a bolnăvit de ciură un comerciant grec. In urma acesteia consiliul sanitar a dispus, că toți cari plecă din Constantinopol, fie cu trenul, fie cu vaporul, au să fie supoși mai întâiu visitației medicale. — In gara de la *Zehyfalva* (comitatul Torontal) un tinér, al cărui nume nu s'a putut afla, s'a aruncat înaintea trenului, care i-a tăiat trupul în două. — Baronul Nathan *Rothschild* a dăruit un milion de corone reuniunii clinice din Viena, sub condiția, ca reuniunea să întrebuințeze cametele acestei sume pentru a da gratuit medicină și îngrijire medicală bolnavilor sęcaci. — Pe la *Predeal* și *Sinaia* a nins o zi și o nopte întręgă; munții sunt acoperiți de zăpadă până jos la pole.

Notă.

Incepënd a sosi conspectele contribuitorilor la fondul catedralei din singuraticile parochii (adecă de la parochienii de acolo), atragem atențiunea onoratei preoțimi, ca de odată cu conspectele se trimită la oficiul cassei și suma colectată, ca astfel să nu se îngreuneze din samă afară țineria în evidență a acestor contribuiri mai mici.

Chestiuni bisericesci.

Păstoriul de suflete — părintele sęcaciilor. O datorință slăntă a păstoriului de suflete este să porțe grijă de membrii sęcaci ai comunei păstorite de el și să înfluințeze asupra lor din punct de privire pastoral. Păstoriul de suflete e dator să mângăie pe parochienii sei lipsiți de bunuri pământeste, propunéndu-le cât se potă de adese-ori învătători corespunđători. Să le spună d. e., că și Iisus Christos era sęcac, că El d' iubire cătră noi a luat asupra-și sęcăcia, fericiind pe cei sęcaci; că sęcăcia nu este rușine, ci din contră, are ore-care preferință, de ore-ce sęcacul adese-ori viețuesce cu mai multă mulțămire, de cât bogatul; că sęcacul tot așa de bine potă viețui spre plăcerea lui Dumnezeu ca și bogatul etc. Numai cu aceste mângăieri însă păstoriul de suflete încă nu și-a împlinit datorința, el trebuie să împreune cu ele și binefacerea cătră sęcaci, faptele îndurării trupesti. Păstoriul de suflete în privința acesta trebuie să fie model pentru comună. Binefacerea are a se estinde nu numai asupra celor cari totă ziua au lipsă de ajutoriu spre a putē trăi, ci și asupra celor cari se rușinază de a fi cunoscuți ca sęcaci, apoi asupra copilașilor orfani și sęcaci. Spre a eser-cita cu succes îngrijirea de sęcaci după tot cuprinsul ei, păstoriul de suflete are lipsă de concursul și conlucrarea parochienilor sei. El pentru acestă faptă mărēță și salutară, mai ales în timpul prezent și în viitor societăți și frățietăți. Succedëndu-i să înfluințeze o societate, care să întimpine pauperismul, fiind un loc salutar de scăpare, va deveni și pentru timpuri viitoare un binefăcătoriu al comunei. Se înțelege de sine, că dacă există în parochie însoțirea de credit „*Raiffeisen*“, păstoriul de suflete trebuie să o sprijinască și să lucre din răspuțeri la înflorirea ei, ear' dacă o astfel de însoțire nu se află în parochie, trebuie să grijescă nu numai de cât, ca să se înfluințeze, căci folosul ce-l pot crage membrii cei sęcaci ai comunei din astfel de însoțiri, e prea evident. Păstoriul de suflete să caute a întimpina pauperismul și prin aceea, că îndemná la înțeleptă cruțare mai ales pe servitori, pe omenii tineri, învătăndu-i în ce mod cu puține mijloce își pot strînge capital însemnat pentru zile negre. In sfirșit să nu sufere cersitul în comuna sa, să caute, ca să nu se deprindă la el membrii cei sęcaci ai comunei, căci cersitul timpește simțul de onore și în cele mai multe casuri este urmat de lene, beție și cădere morală.

Păstoriul de suflete, căruia e aminte de membrii cei sęcaci ai comunei sale, e un învătăcel vrednic al lui Iisus. In exercitarea acesteia datorințe el împlinesce porunca lui Dumnezeu, întra în urmele lui Christos, păstoriului de suflete celui adeverat, care binevestirea sęcaciilor o declară ca un semn al venirii sale (Luca 4, 18) și promite sęcăciei resplată mare. Binecuvântarea e sa urma parții unui păstoriu ca acesta, de ve va bucura în cea mai deplină măsură de încrederea comunei, și lacrimile sęcaciilor vor uda mormântul seu. (Din „*Candela*“.)

Din public.)*

Mulțămită publică.

Societatea de lectură „*Andrei Șaguna*“ își ține de cea mai plăcută datorință a da espreziune și pe calea acesta sentimentului său de recunoștință, cu care datore se simte On. erazi ai decedatului prof. sem. I. Popescu pentru donațiunea marimimósă a părții celei mai alese din biblioteca fericitului profesor, dimpreună cu un frumos dulap de sticlă.

Un mare gol a umplut acesta pentru biblioteca noastră cu atât mai valoroasă donațiune, cu cât suntem puși acum în posesiunea unor dintră cele mai valoroșe cărți de cuprins istoric, pedagogic și teologic-filosofic: sunt cu totul nu mai puțin de 76 opuri în 158 volume, în partea cea mai mare legate și foarte bine conservate.

Servescă-le On. donatori drept recompensă noastră asigurare desepție cele mai vii simpatii din partea societății noastre.

Sibiu 12/25 Octobrie 1902.

Pentru comitet:

Nicolae Șoneriu
președ. com.

Vasile Șpan
not. secr.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acesta Redacția nu primesce răspunderea.

Nr. 10585 Plen.

[194] 3-3

CONCURS

In scopul conferirii stipendiilor și ajutoarelor ce se votează pe anul 1903 din **fundatiunea „Andronic“**

I. pentru învățacei de ori-ce meserie,

II. pentru sodali deveniți de atari în decursul anului 1902,

III. pentru sodali cari au lucrat fără întrerupere 6 ani meseria lor și au dat dovezi despre dexteritatea lor pentru de a pute deveni măestri, prin această se scrie concurs pe lângă următoarele condițiuni.

Toți petenții la ajutoare și stipendii au să producă în general:

1. Carte de botez.

2. Atestat de la comună despre averea proprie ori a părinților.

3. Atestat familiar de la parochul locului despre familia părinților concurentului, ori, fiind el căsătorit, despre familia sa având a se indica în acest atestat, câți prunci minoreni sunt în familie, câți cercetază școala și câți mai sunt la meserie.

Concurenți pot fi numai *români ortodocși născuți în archidieceasa Transilvaniei.*

In special mai au să dovedescă:

I. Invățaceii.

a) că au împlinit anul al 12-lea al etății;

b) că au cercetat școala poporală ori altă școală superioară;

c) că au încheiat contract cu măestrul și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură și magistrat);

d) Adeverințe de la măestru despre sporiul ce l'arată în meserie, despre diligență și purtarea morală. Contractul trebuie aclus la cerere în original sau în copie autentificată.

II. Sodalii.

a) că au terminat anii de învățacel în anul 1902, ceea-ce vor dovedi prin atestatul autorității industriale (art. de lege XVII din 1884 §. 67).

b) că au purtare bună și fac spor mulțămitor, ceea-ce vor dovedi ori cu cartea de lucru ori cu adeverință de la măestru;

c) cei-ce vor dovedi că sunt membri ai unei reuniuni de meseriași și că cunosc mai multe limbi, vor avé preferință.

III. Sodalii, cari sunt în condițiune de a deveni măestri.

a) să aibă certificatul de măestru;

b) să fi lucrat cel puțin 6 ani fără întrerupere ca calfă, ceea-ce vor dovedi cu cartea de lucru, eventual cu adeverințe de la măestri, la cari au lucrat;

c) în cerere să se arete anume locul ude voiesc să se așeze ca măestri, ce felu de mijlôce mai au pentru de a începe meseria pe socotela lor;

d) Să dovedescă cu atestat de la oficiul parochial că cercetază biserica noastră și e creștin bun și moral.

De la toți concurenții se recere ca cererile să fie scrise și subscrise cu mâna lor proprie, adresate Consistoriului archidiecean greco-oriental din Sibiu, să le înainteze până la 31 Decembre 1902 stilul vechiu.

Acei concurenți cu ore-cari studii gimnasiale, cari se vor aplica ca învățacei la sculptura în lemn, bårdășit și la zidărit sau vor fi aplicați deja ca învățacei ori sodali la aceste meserii, și cei din urmă vor să se perfecționeze în meseria lor, ori în atelier mai mari, în cari să pótă câștiga praxa recerută, vor fi considerați cu ajutoare mai mărire.

Cererile neinstructe în regulă și cele înaintate după termin nu se vor considera.

Consistoriul archidiecean.

Cărți foarte eftine și de valoare!!

„Colecțiunea Șaraga.“

- Nr. 1. Elena Sevastos, Povești.
 2. N. A. Bogdan, Povești și anecdote.
 3. Mih. Canianu, Poesii populare (doine).
 4. N. Gane, Poesii.
 5. Log. Cost. Konaki, Poesii vol. I.
 6. „ „ „ „ „ II.
 7. Mihail Eminescu, Poesii complete.
 8. Sofia Nădejde, Nuvele.
 9. A. Vlăhuta, Nuvele.
 10. Henriette și M. Eminescu, Scrisori.
 11. Ar. Densușean, Cercetări literare vol I.
 12. „ „ „ „ „ II.
 13. N. Gane, Domnița Ruxandra vol. I.
 14. N. Beldiceanu, Poesii.
 15. Elena Sevastos, Anecdote populare.
 16. A. Steuermann, Antologie.
 17. „ „ „ „ „ Crestomație.
 18. N. Iorga, Schițe din literatura română.
 19. N. A. Bogdan, Și noi și vechi.
 20. I. L. Caragiale, Teatru vol. I.
 21. „ „ „ „ „ II.
 22. N. Iorga, Schițe din literatura or-mână.
 23. Matilda Cugler-Poni, Poesii.
 24. Grigore N. Lazu, 451 poesii — traduceri și imitațiuni vol. I.
 25. Grigore N. Lazu, 451 poesii — traduceri și imitațiuni vol. II.
 26. Carmen Sylva, Poveștile Peleşului.
 27. V. Conta, Incercări de metafisică.
 28. Mihail Eminescu, Nuvele.
 29. Victor Onișor, Doine și strigări din Ardeal vol. I.
 30. V. Conta, Teoria fatalismului.
 31. V. Conta, Teoria undulațiunii vol. I.
 32. D. Bolintinean, Poesii vol. I.
 33. D. Petrino, Poeme.
 34. Cavaler C. Stamati, Musa românească vol. I.
 35. Cavaler C. Stamati, Musa românească vol. II.
 36. Ed. Gruber, Stil și gândire.
 37. V. Conta, Teoria undulațiunii vol. II.
 38. M. Eminescu, Diverse.
 39. Carol Scrob, De-ale inimii.
 40. D. Bolintinean, Poesii vol. II.
 41. Const. Negruzzi, Păcatele tineretelor vol. I.
 42. D. Bolintinean, Proză vol. I.
 43. A. Donici, Fabule.
 44. V. Conta, Bazele metafisice.
 45-56. A. D. Xenopol, Istoria Românilor vol I—XII.
 57. Ionescu Raicu-Rion, Scrieri literare vol. I.
 58. Fabuliștii români, Fabule.
 59. Traian Demetrescu, Aquarele (poesii).
 60. A. Steuermann, Sărăcie.
 61. „ „ „ „ „ O tómnă la Paris (scrisori și versuri).
 62. N. A. Bogdan, 15 comedii.
 63. Al. Philippide, Starea socială.
 64. I. L. Caragiale, Schițe, trad. origin.
 65. H. G. Lecca, Prima (versuri).
 66. I. G. Ionescu (Quintus) Clipe vesele (nuvelete).
 67. Gr. Alexandrescu, Fabule etc.
 Prețul unui număr 1 cor.

Biblioteca poporală Minerva 19 numeri conține:

- Nr. 1/3 Istoria poporală a Românilor.
 4. Cântarea României.
 5. Istoria populară a Literaturii române.
 6. Revoluțiunea lui Tudor Vladimirescu.
 7. Perderea Basarabiei 1812 și 1878.
 8. Unirea principatelor și domnia lui Cuza.
 9. Mihail Cogălniceanu scriitor și bărbat de stat.
 10. Vasile Alexandri, Poesii.
 11. Stefan cel mare.
 12/13. Istoria lui Mihaiu Viteazul de N. Iorga.
 14/15. Istoria poporală a Românilor.
 16. Cum să ne creștem copiii.
 17. Păstrarea sănătății.
 18. Ce să cetim?
 19. 10 Maiu.
 Fie-care număr costă 15 fileri.

Biblioteca poporului român.

- Nr. 1. Moș Calin, nuvele de Dorin.
 2. Poesii populare, adunate de I. B. Popp.
 3/4. 3 Istoriore morale de I. Bota.
 5. Cântece, de Romul Bortoșiu.
 Fie-care număr costă 20 fileri.

Biblioteca Șaraga.

- Nr. 1. epuisat.
 2. Poesii Nicoleanu, cu o prefață de Iacob Negruzzi.
 3. Epuisat.
 4. Este omul liber I, de G. Renard.
 5. Un dușman al poporului, de Henrik Ibsen.
 6. Teșetorii, de Gerhart Hauptmann.
 7. Este omul liber II, de G. Renard.
 8. Nuvele Baba Vodoaia, Dascălul Dumitrache, de Gh. Ghibănescu.

9. Eminescu Poesii (a 6-a mie tipărită).
 10. Fabule I, de G. Asaki.
 11. Decebal (Nuvela istorică) de I. P. Florantin.
 12. Fabule II, de G. Asaki.
 13. Strigoii, de H. Ibsen.
 14. Schițe și Epigrame, E Herovanu.
 15. Tineretia lui Stefan cel Mare, de I. P. Florantin.
 16. Don Cezar de Bazan, de Dumanoir și Denery.
 17. Fabule, de C. V. Carp.
 18/19. Nuvela originală istorică, publicată de A. Papiu, Odobescu și Densușianu.
 20. De recitat.
 21. Povești morale, de P. Ispirescu.

Fie-care număr costă 25fil.

Librăria archidieceană.

La **Librăria Tipografiei Archidieceane** se află de vânzare:

Poesii Postume, de M. Eminescu

Prețul: . . . . . „ 1 C.
 trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Povești
 pentru anul prim școlar.

Lecțiuni după treptele formale

de
Dr. Petru Șpan.

Se pôte procura cu prețul de 1 corónă de la

Librăria Tipografiei archidieceane.

Dr. Miron E. Cristea
 archidiacon.

Cuvântare
 ocașională

la demolarea bisericii din Sibiu-țetate.

Prețul 40 fil.

Cuvântare
 contra

beției.

Prețul 30 fil.

Porto costă 6 fil. Se pot procura de la

Librăria archidieceană.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidieceană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, archiepiscop și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria archidieceană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neagră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceană:**

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduêla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmósele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele cu copcii galbine **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani.** Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei archidieceane.

NOU! Pro 1903 NOU!

a apărut:

Calendarul
archidiecean

neapărat de lipsă pentru ori-ce preot și învățatoriu.

Prețul unui exemplariu **40 fil.**, cu Șematism **80 fil.**, + porto postal **10 fil.**

Librăria archidieceană
Sibiu.